

Sygn. akt II CSK 163/14

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski

w sprawie z powództwa "P." Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.
przeciwko P. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 września 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 października 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę
3.600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik pozwanego P. W. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 października 2013 r. wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarżący sformułował cztery zagadnienia prawne. Po pierwsze, czy w świetle art. 509 § 1 k.c. dopuszczalny jest przelew wierzytelności o zwrot przez akcjonariuszy nienależnie otrzymanych przez nich świadczeń z tytułu udziału w zysku bez zgody dłużnika; po drugie, czy w przypadku nieważności umowy wynikającej z niedotrzymania wymogów tej umowy albo umowy ukrytej pod umową pozorną, może dojść do jej konwalidacji poprzez zawarcie przez strony tej umowy aneksu w dowolnej formie; po trzecie, czy zachowanie akcjonariusza uwzględniające treść prawomocnego wyroku sądu może być zakwalifikowane jako działanie w złej wierze bądź działanie ze świadomością bezprawności w świetle przesłanek z art. 350 § 1 i 2 k.s.h.; po czwarte, czy stwierdzenie, że uchwała jest nieistniejąca może być okolicznością przełamującą przeświadczenie akcjonariusza o legalności jego zachowania.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle juredycznym, dającym się przedstawić w sposób

syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie SN z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in. postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Postawione w skardze pytania, a zwłaszcza ich uzasadnienia nie spełniają tych wymagań, skarżący ograniczył się w nich do zaprezentowania własnego stanowiska z pominięciem poglądów wyrażonych w doktrynie i judykaturze i bez wykazania wspomnianej rozbieżności ocen, stanowiących o tym, że określona kwestia przybiera walor zagadnienia prawnego. Przedmiot tych pytań świadczy o pozorności występowania zagadnienia prawnego, bądź jego wyjaśnieniu w orzecznictwie, co odnosi się do roszczenia o wypłatę dywidendy, będącego – jak przyjęły oba orzekające Sądy – uprawnieniem o charakterze obligacyjnym, podlegającym cesji (wyrok SN z 11 września 2002 r., sygn.. V CKN 1370/00, OSNC 2003, nr 11, poz.155). Drugie z przedstawionych pytań oparte jest na nieuprawnionym założeniu, że umowy przelewu wierzytelności uznane zostały przez Sąd Apelacyjny jako nieważne z powodu pozorności, natomiast trzecie z przytoczonych „zagadnień prawnych” nie zawiera wymaganej analizy i argumentacji prawnej. Kolejne zagadnienie związane z pojęciem nieistniejących uchwał, tudzież wydanych przez sądy wyroków a także oceny w przedmiocie złej (dobrej) wiary skarżącego, a ponadto jego przeświadczeniem o legalności bądź nielegalności własnego działania – oparte jest na założeniu, które należało odrzucić w świetle ustaleń przyjętych w sprawie, że dla rozstrzygnięcia sprawy istotna jest ocena, czy skarżący, który miał świadomość, że prawa do akcji są sporne, miał czy też nie miał przeświadczenia o legalności swego działania.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w zw. z § 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).

[aw]